

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО - ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 3 (47)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу
РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Ідентифікатор медіа – R30-01367
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- Дисемінація передового педагогічного досвіду
- Challenges in Education
- Відомі імена року
- Проби пера
- Конкурси
- Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Протокол № 5 від 17 грудня 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкач С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

*Відповідальність за зміст статей несуть автори
Матеріали видаються в авторській редакції*

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 3(47) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 177с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2024

ЗМІСТ

РОМАНУХА ЮЛІЯ, КОНІЧЕК ТЕТЯНА, ДУДКЕВИЧ НАТАЛІЯ, Коцюбинський та українська ідентичність: до 160 річниці від дня народження М. М. Коцюбинського. Усний журнал на допомогу вчителю-словеснику	5
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ, Невідома трагедія	10

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ: **АКТУАЛЬНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ**

БОРБИЧ НАТАЛІЯ, КОВАЛЬЧУК ІРИНА, Здоров'язбереження через усвідомленість: інтеграція майндфулнес-практик, соціально-емоційного навчання та аутогенного тренування	14
ДРОВОЗІЮК ЛІДІЯ, Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів педагогічної освіти як чинник інтенсифікації навчання	19
ІВАНОВА НАТАЛІЯ, Інновації в дошкільній освіті: інтенсифікація чи гуманізація?	21
ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Психологічні засади управлінської культури менеджера освітнього закладу	23
ПЕТРЕНЮК ЗОЯ, КОВТУНЕЦЬ ОКСАНА, У партнерстві до результату : аспекти ефективної взаємодії педагогічного коледжу та ліцею	26
КОЗІГОРА МАРІЯ, МАРЧУК СЕРГІЙ, Підготовка майбутніх учителів до впровадження діяльнісного підходу в початковій школі.	32
МИСЛІЦЬКА НАТАЛІЯ, БУРКО ОЛЕКСАНДРА, Сучасні підходи до вивчення небесних тіл у початковій школі	34
НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ, СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, Інтерактивні технології у практичній складовій підготовки майбутнього вчителя	37
НЕЧИПОРЕНКО ТАЇСІЯ, Інтерактивні дитячі свята в сучасній українській школі	41
ОСИП МАРІЯ, ОСИП ЮРІЙ, Використання теоретичних знань з біології та хімії під час педагогічної практики студентів у початковій школі	47
ПУШКАР НАДІЯ, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування соціальної компетентності у студентів педагогічного коледжу	49
ЛУЦИНКЕВИЧ ЛЮДМИЛА, Педагогічна практика з науково-педагогічних досліджень як шлях інтенсифікації професійної підготовки майбутніх учителів	52
ДУРМАНЕНКО ЄВГЕНІЯ, Технології інтерактивного навчання у професійній підготовці майбутніх вихователів	57
ФАЛОВСЬКА ІРИНА, ПІДДУБНА АННА, Проблеми інклюзивної освіти в Україні	
ФІГОЛЬ НАТАЛІЯ, Рекомендації педагогам щодо збереження власного ментального здоров'я	61
ШАФРАНОВА ТЕТЯНА, Подолання освітніх втрат через соціально-емоційне та етичне навчання	63

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ **НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ**

ПОХИЛЮК ОЛЕНА, САМОДРАЛ КРІСТІНА, Традиція видання ілюстрованих романів у східній літературі.	69
КІСЕЛЬОВ ДМИТРО, Бертольт Брехт. Початковий етап творчої діяльності.	73
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, КУЗЄВА СОФІЯ, Теми взаємодії, втрати та самоідентифікації в підлітковому романі Джона Майкла Гріна «Провина зірок».	76
ПОХИЛЮК ОЛЕНА, ГУМЕНЮК ДАРИНА, Елементи автобіографізму в романі Еріха Марії Ремарка «На західному фронті без змін».	80

ШУЛИЧЕНКО ОЛЕКСІЙ, ПОЗДНЯКОВ МИКОЛА, Сучасне прочитання класики в умовах альтернативних світоглядних концепцій сьогодення.	85
ОБОДЯНСЬКА НІНА, Особливості перекладу біблеїзмів англійської мови на українську	88

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЗАЙЦЕВА АНАСТАСІЯ, Етапи організації процесу сприймання музики як структурного елементу уроку музичного мистецтва	93
БАРАНОВСЬКА ТЕТЯНА, РАТУШНЯК ВАЛЕНТИНА, Розвиток критичного мислення дошкільників як запорука розвитку компетентної особистості.	95
БОЙЦУН НАТАЛІЯ, Комунікативні навички- ключовий елемент розвитку дошкільника.	97
ФЕДЧИШИНА ТЕТЯНА, Модернізація управлінського простору завідувача відділенням шляхом удосконалення механізмів формування і забезпечення ефективного освітнього процесу.....	99
КЛИМЕНКО ОЛЬГА, Формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку шляхом використання спеціальних дидактичних засобів.	102
ЯВОРСЬКА ЮЛІЯ, РОМАНЕНКО ВАЛЕНТИНА, Вплив використання мобільних додатків на залучення активності в освітній процес.	106
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА, Застосування інноваційних технологій для формування комунікативних компетентностей здобувачів вищої освіти.	113
ГОНЧАРУК ВІКТОРІЯ, Сутнісна характеристика естетичного виховання студентської молоді.	116
ГОРБАТА ЛЮДМИЛА, Фізична культура в житті студента.....	119
ЗАВАЛЬНЮК ЯНА, Засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення німецької мови.	122
КАСІЯНЕНКО ОЛЬГА, Комунікативні вимоги до сучасного фахівця	127
МАРЦЕНЮК ВІКТОР, Особливості виховної роботи у студентських гуртожитках під час воєнного стану.....	134
МЕЛЬНИК АЛІНА, МАЗУР АЛЬБІНА, Пізнавальна активність здобувачів освіти як потреба у інтелектуальному та творчому саморозвитку.	139
ПАВЛЮК ЛАРИСА, Управлінська організаційно психологічна гра «Уроки лідерства»	143
ПРИСЯЖНЮК ДМИТРО, Оздоровчий ефект фізичних вправ.....	148
МАЛЬЧЕНКО МАРІЯ, Соціальні програми з вивчення особливостей організації соціальної роботи із жінками похилого віку з числа ВПО.....	152
ГАВРИЛЮК ОКСАНА, СІКОРСЬКА ІВАННА, Особливості творчої самореалізації особистості у підлітковому віці.	157
ДИМІНСЬКА ВАЛЕНТИНА, ПЕКУРАРУ ЛЮДМИЛА, У світі музичних інструментів.....	163

ЕКОНОМІЧНІ ПОГЛЯДИ

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна політика та інвестиційний розвиток регіону Вінниччини: сутність та характеристика.	168
КОРНЮК СНІЖАНА, Чинники, які впливають на збільшення прибутку підприємств України в сучасних умовах.....	172

Рис. 1.2. Результати моніторингу березень 2024 р.

За результатами моніторингу рівня критичного мислення було отримано наступні показники: у всіх групах – високий рівень. Це свідчить про доцільність спрямування педагогічної діяльності на розвиток критичного мислення. У вихованців підвищилось вміння виявляти причинно-наслідкові зв'язки, аналізувати інформацію та

приймати рішення. Діти демонстрували вміння розрізняти факти від припущення, формувати власні висновки, здатність до висловлення власної думки, аргументувати свої погляди та взаємодіяти з іншими у вирішенні проблем посильних для їхнього віку.

Висновки. Сучасне життя потребує розвитку важливих навичок і вмінь для ефективного управління різноманітними ситуаціями та вирішення проблем. Критичне мислення посідає чільне місце в розвитку особистості, допомагає їй ефективно функціонувати в сучасному світі і досягати успіху в різних сферах життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вакуленко В.М. Види інновацій в освіті та їх класифікація. *Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2010. Вип. URL : http://nbuv.gov.ua/jpdf/Vnadps_2010_4_4.pdf
2. Освітня програма для дітей від двох до семи років. Дитина / наук. кер. проекту В.О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богиніч, Н.І. Богданець-Білокаленко [та ін.] ; наук. ред.: Г.В. Беленька. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
3. Пометун О. І. Навчаємо мислити критично: посібник для вчителів. Дніпропетровськ: Ліра, 2016. 144 с.

*Стаття надійшла до редакції
01 грудня 2024 р*

КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ – КЛЮЧОВИЙ ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ ДОШКІЛЬНИКА

УДК 373.2-053.4[^]316.77

БОЙЦУН НАТАЛІЯ,

*здобувачка освіти факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Актуальність. Дослідження комунікативного розвитку дошкільників завжди залишається актуальним, оскільки комунікація є ключовим аспектом їхнього розвитку та успіху в майбутньому. Навички комунікації допомагають дітям взаємодіяти з оточуючими та будувати стосунки з

однолітками та дорослими, формують здатність до ефективного спілкування, сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу та розвитку інтелектуальних здібностей. Комунікативні навички допомагають дітям висловлювати свої думки, почуття та потреби. В свою чергу активна

взаємодія з однолітками та дорослими сприяє розвитку мови, розширенню словникового запасу та вдосконаленню мовних навичок, що в подальшому формує важливу складову підготовки до школи. Тому розвиток комунікативних навичок в дітей дошкільного віку є ключовим елементом їх загального розвитку та підготовки до подальшого життя.

Мета статті полягає у теоретичному обґрунтуванні формування комунікативних навичок у дітей дошкільного віку.

Аналіз досліджень і публікацій. Останнім часом велика увага науковців зосереджена на темі розвитку комунікативних навичок дошкільника. Зокрема, Т. Звятун акцентує увагу, на тому, що саме «дошкільний вік є сензитивним щодо розвитку комунікативних здібностей», зауважує на тому, що дослідження розвитку мовлення дошкільників виступає сьогодні важливим аспектом вивчення. [6] Н. Гавриш зауважує на актуальності сприяння становленню активної, самостійної особистості, яка охоче ініціює чи підтримує розмову з іншими, може донести до інших важливу інформацію. [3]

А. М. Богуш зазначає, що комунікативна підготовка дітей до школи передбачає оволодіння практичними мовленнєвими навичками, вдосконалення комунікативних форм і функцій мовленнєвої діяльності, формування її усвідомлення. [2, с.54] К.Крутій звертає увагу на те, що «сьогодні забезпечення комунікативної компетенції – один з пріоритетів змісту як початкової ланки так і дошкільної освіти, що закладено в законодавчо-нормативних документах». [4, с.32] Дошкільник із сформованою комунікативною компетентністю має потребу контактувати та взаємодіяти з однолітками та дорослими; керує

власною поведінкою; здатний співчувати, радіти за інших, готовий прийти на допомогу намагається бути бажаним у спілкуванні, грі тощо; уникає конфліктів та вміє їм запобігати. [5, с.3]

Крім того, Н.Гавриш зауважує, що розвиток комунікативних здібностей дошкільника передбачає зміну мовленнєвої поведінки педагога. «Завдання сучасного педагога — забезпечити не лише нормативний рівень розвитку мовлення, тобто навчити вимовляти звуки, слова і створювати елементарні висловлювання, а й допомогти дитині піднятися на вищий культурний рівень в опануванні мовлення, навчити самовиражатися через мовлення та використовувати мовлення як засіб ідентифікації особистості, виокремлення себе серед інших». [3] Звертаючись до Базового компоненту дошкільної освіти, комунікативну компетентність визначаємо як здатність дитини до спілкування з однолітками і дорослими у різних формах конструктивної взаємодії; здатність підтримувати партнерські стосунки, заявляти про свої наміри і бажання, узгоджувати свої інтереси з іншими, домовлятися, за потреби аргументовано відстоювати свою позицію. [1, с.19]

Висновок. Таким чином, цілком виправдано стверджувати, що комунікативний розвиток особистості дошкільника є не лише актуальним, а й критично важливим для їхнього загального розвитку та підготовки до подальшого життя, що передбачає безпосередній вплив педагога, враховуючи сучасні виклики суспільства.

Перспективою подальших досліджень виступає вивчення розвитку комунікативних навичок у дитячому колективі та їх вплив на взаємодію в соціумі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). 2021. 37 с.
2. Богуш А. М. Компетентнісний підхід до мовленнєвого розвитку дошкільників *Педагогічна і психологічна науки в Україні*. Том 2. Дидактика, методика, інформаційні технології. Київ : Педагогічна думка, 2007. 205 с.
3. *Вихователь-методист дошкільного закладу* №3, березень 2019 року
4. Крутій К. Л. Формування граматичної правильності мовлення в дошкільників у контексті комунікативного розвитку: термінологічне поле. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2018. № 3. С. 32.
5. Пентилюк М. І., Горошкіна О. М., Нікітіна А. В. Концепція когнітивної методики навчання української мови. *Дивослово*. 2004. № 8. С. 5-9.

*Стаття надійшла до редакції
11 листопада 2024 р*

**МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПРОСТОРУ ЗАВІДУВАЧА
ВІДДІЛЕННЯМ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ
ФОРМУВАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ОСВІТНЬОГО
ПРОЦЕСУ**

УДК 378.093.2.091.12^005.336

ФЕДЧИШИНА ТЕТЯНА,

завідувач музично-педагогічного відділення

КЗВО «Вінницький гуманітарно – педагогічний коледж

Мета. Розвиток загальних і фахових компетентностей завідувачів відділень, необхідних для організації ефективної командної роботи у закладах освіти, побудови індивідуальної траєкторії професійного зростання для модернізації управлінського простору. Упровадження інновацій, обмін кращими напрацюваннями з питань удосконалення методичного та практичного рівнів професійної компетентності завідувачів відділеннями закладів фахової передвищої освіти відповідно до державної політики у галузі освіти. Сприяння удосконаленню механізмів формування і забезпечення ефективного освітнього процесу. Покращення навичок

публічних виступів та самопрезентації, критичного та системного мислення та стимулювання творчих сил саморозвитку завідувачів відділеннями .

Зміст. Під час проходження програми мережевого семінару: слухачі удосконалять фахові та загальні компетентності, розвиватимуть траєкторію власного навчання та професійного розвитку. Набуті знання допоможуть розширити спектр інструментів для самоосвіти та дозволять орієнтуватися в ключових принципах підвищення кваліфікації завідувачів відділеннями.

Слухачі проаналізують ефективне подолання освітніх втрат,